

Asia: VN/31908/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (sairaalat)

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit leikkaustoimintaa koskevista muutosehdotuksista (terveydenhuoltolaki 45 §)

Suomen LaatuPäivystys Oy on toimittanut lausunnon STM:lle sähköpostitse. Lausunnon tiivistelmä on kirjattu tiivistelmä kohtaan.

Kommentit kiireellisen hoidon tarpeen arviota ja kiirevastaanottotoimintaa koskevista säännösehdoista (terveydenhuoltolain 50 §:n 1 ja 2 momentti)

Suomen LaatuPäivystys Oy on toimittanut lausunnon STM:lle sähköpostitse. Lausunnon tiivistelmä on kirjattu tiivistelmä kohtaan.

Kommentit monierikoisalaisen ympärivuorokautisen päivystyksen keskittämistä koskevista säännösehdoista (terveydenhuoltolain 50 §:n 3-5 momentit ja voimaannpanolain 59 §:n kumoaminen)

Suomen LaatuPäivystys Oy on toimittanut lausunnon STM:lle sähköpostitse. Lausunnon tiivistelmä on kirjattu tiivistelmä kohtaan.

Kommentit ympärivuorokautista perusterveydenhuollon tai akuuttilääketieteen päivystystä koskevista sääntelyehdoista (terveydenhuoltolain 51 §:n 6 momentti)

Suomen LaatuPäivystys Oy on toimittanut lausunnon STM:lle sähköpostitse. Lausunnon tiivistelmä on kirjattu tiivistelmä kohtaan.

Mahdolliset muut hallituksen esitystä koskevat kommentit

Suomen LaatuPäivystys Oy on toimittanut lausunnon STM:lle sähköpostitse. Lausunnon tiivistelmä on kirjattu tiivistelmä kohtaan.

Kommentit muista säädösmuutosehdoista

Suomen LaatuPäivystys Oy on toimittanut lausunnon STM:lle sähköpostitse. Lausunnon tiivistelmä on kirjattu tiivistelmä kohtaan.

Kommentit esityksen vaikutusarvioista

Suomen Laatupäivystys Oy on toimittanut lausunnon STM:lle sähköpostitse. Lausunnon tiivistelmä on kirjattu tiivistelmä kohtaan.

Tiivistelmä annettavan lausunnon sisällöstä

Tiivistelmä

Arviomme mukaan yöpäivystyksen lakkauttaminen Kouvolasta aiheuttaa noin 10 miljoonan euron lisäkustannukset.

Terveyspalvelujärjestelmä on monimutkainen systeemi, jossa yksi muutos palvelujärjestelmässä aiheuttaa vaikeasti hahmotettavia muutoksia muualle palveluverkkoon. Tämän vuoksi kaikista pysyväisluonteisista muutoksista olisi syytä tehdä tosiasiallisen toiminnan lukuihin perustuva analyysi, jossa huomioidaan etenkin laatu ja kustannusvaikuttavuus. Päivystyspalveluista tällaista analyysia ei Suomessa ole tehty ja on vaarallista tehdä päätöksiä karkeisiin oletuksiin perustuen.

Kouvolassa on 11.1.2024 julkaistun ”Kansallinen erikoissairaanhoidon sairaaloiden ja päivystysten porrasteisuuden, työnjaon ja yhteistyön selvitys” -mukainen akuuttisairaala. 1.1.2018 aloittanut kokonaisuus vaikuttaa toimivan hyvin keskiuudessa suomalaisessa kaupungissa. Päivystys toimii joustavasti PTH:n ja ESH:n rajapinnassa vastaten omalta osaltaan kiireellisen ja päivystyksellisen hoidon tarpeeseen. STM:n vuoden 2017 tilaston mukaan potilaan hoitaminen ajanvarausvastaanotolla ja päivystyksessä maksaa yhtä paljon.

NHG:n päivystysten vertaiskehittämishankkeen analyysissä, joissa mukana on yksitoista Ratamon päivystyksen kokoluokkaista päivystystä Suomesta, Kouvola pärjää erittäin hyvin. Läpimenoaika on 26 % vertailun keskiarvoa lyhyempi ja uusintakäyntien osuus on 21 % vertailun keskiarvoa pienempi. Lääkäri- ja hoitajatyövoima on tehokkaasti käytössä – vertailun keskiarvoon nähden lääkärit hoitavat Kouvolan päivystyksessä 20 % enemmän potilaita tunnissa ja hoitajaa kohden sisällä päivystyksessä on 13 % enemmän potilaita. Erityisen tehokkaassa käytössä työvoima oli vertailussa yöaikaan.

Kouvolassa onnistutaan hoidon porrastuksessa Kotkaa, Lahtea, Mikkeliä ja Lappeenranta paremmin. Kouvolalaisilla sairaalahoitojaksoja oli vuonna 2023 mainittujen kaupunkien keskiarvoa 12% vähemmän. STM:n vuoden 2017 osastohoitojaksojen keskihinnalla laskennallinen vuosisäästö Kouvolassa on 5,4 miljoonaa euroa. Erityisen selkeä ero mainittujen kaupunkien keskiarvoon nähden on yli 75-vuotiailla, joilla käyntejä oli 18% vähemmän. Ikäihmisten tarpeettomien sairaalahoitojaksojen tiedetään aiheuttavan terveyshaittaa.

Päivystyksessä työskentelee ammattitaitoinen moniammatillinen työyhteisö ja saatavilla on ympärivuorokautisesti tavanomaiset laboratorio- ja kuvantamistutkimukset mukaan lukien

varjoainetehosteinen tietokonetomografia. Ympäri vuorokautisesti toimiva päivystys Kouvolassa on kustannustehokas ja kustannusvaikuttava osa kokonaispalvelujärjestelmää.

Suomen Laatupäivystys Oy:n esitys on, että hyvinvointialueet saisivat päättää itse alueensa palvelutuotannon järjestämisestä, ellei taloudellinen suoriutuminen edellytä arviointimenettelyä. Näissäkin tilanteissa tulisi huolellisesti arvioida muutettavan toiminnan laatu ja kustannusvaikuttavuus ennen päätöksentekoprosessien käynnistämistä. Päivystyksiä kuvailevaa termistöä tulisi lainsäädännössä selkeyttää – ehdotamme yksinkertaisuuden vuoksi termin päivystys käyttöä tavanomaisine tutkimusmenetelmineen päivystyspotilaita arvioivasta ja hoitavasta yksiköstä.

Kommentit sosiaalipäivystystä koskevasta erillisestä muistiosta

Suomen Laatupäivystys Oy on toimittanut lausunnon STM:lle sähköpostitse. Lausunnon tiivistelmä on kirjattu tiivistelmä kohtaan.

Kärkkäinen Johannes
Suomen Laatupäivystys Oy